

Na podlagi 84. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22 in 158/22 – ZDoh-2AA) minister za vzgojo in izobraževanje izdaja

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva

1. člen

V Pravilniku o normativih in standardih za izvajanje izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva (Uradni list RS, št. 62/10, 99/10, 47/17, 30/18, 16/21 in 178/21) se v 7. členu 4. točka spremeni tako, da se glasi:

»4. Učitelju, ki v skladu z letnim delovnim načrtom opravlja v šoli naloge organizacije oziroma koordinacije Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela, se tedensko število ur pouka lahko zmanjša, in sicer v odvisnosti od števila dijakov, vpisanih v izobraževalne programe nižjega poklicnega, srednjega poklicnega, srednjega strokovnega in poklicno-tehniškega izobraževanja ter v gimnazijske programe (na umetniški gimnaziji brez dijakov, ki se vzporedno izobražujejo):

- za 0,5 ure pouka, če je dijakov do 100,
- za 1 uro pouka, če je dijakov od 101 do 200,
- za 1,5 ur pouka, če je dijakov od 201 do 300,
- za 2 uri pouka, če je dijakov od 301 do 400,
- za 2,5 ur pouka, če je dijakov od 401 do 500,
- za 3 ure pouka, če je dijakov od 501 do 600,
- za 3,5 ur pouka, če je dijakov od 601 do 700,
- za 4 ure pouka, če je dijakov od 701 do 800,
- za 4,5 ur pouka, če je dijakov od 801 do 900,
- za 5 ur pouka, če je dijakov od 901 do 1000,
- za 5,5 ur pouka, če je dijakov od 1001 do 1100,
- za 6 ur pouka, če je dijakov od 1101 do 1200,
- za 6,5 ur pouka, če je dijakov od 1201 do 1300,
- za 7 ur pouka, če je dijakov od 1301 do 1400,
- za 7,5 ur pouka, če je dijakov od 1401 do 1500,
- za 8 ur pouka, če je dijakov od 1501 do 1600,
- za 8,5 ur pouka, če je dijakov od 1601 do 1700,
- za 9 ur pouka, če je dijakov od 1701 do 1800,
- za 9,5 ur pouka, če je dijakov od 1801 do 1900,
- za 10 ur pouka, če je dijakov od 1901 do 2000,
- za 10,5 ur pouka, če je dijakov od 2001 do 2100,
- za 11 ur pouka, če je dijakov od 2101 do 2200,
- za 11,5 ur pouka, če je dijakov od 2201 do 2300,
- za 12 ur pouka, če je dijakov od 2301 do 2400,
- za 12,5 ur pouka, če je dijakov od 2401 do 2500,
- za 13 ur pouka, če je dijakov od 2501 do 2600,
- za 13,5 ur pouka, če je dijakov od 2601 do 2700,
- za 14 ur pouka, če je dijakov od 2701 do 2800,
- za 14,5 ur pouka, če je dijakov od 2801 do 2900,
- za 15 ur pouka, če je dijakov od 2901 do 3000,
- za 15,5 ur pouka, če je dijakov od 3001 do 3100,
- za 16 ur pouka, če je dijakov od 3101 do 3200,
- za 16,5 ur pouka, če je dijakov od 3201 do 3300,
- za 17 ur pouka, če je dijakov od 3301 do 3400,
- za 17,5 ur pouka, če je dijakov od 3401 do 3500,

– za 18 ur pouka, če je dijakov več kot 3500.

Zmanjšanje tedenskega števila ur pouka za učitelja, ki opravlja naloge organizacije oziroma koordinacije Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela, se lahko v normativnem obsegu iz prvega odstavka te točke porazdeli med več učiteljev iz te točke v skladu z letnim delovnim načrtom šole, vendar znižana učna obveznost posameznega učitelja ne sme biti večja od 6 ur pouka tedensko.

Če naloge, povezane z organizacijo oziroma koordinacijo Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela, opravlja pomočnik ravnatelja šole ali organizacijske enote, se tedensko število ur pouka iz 23. oziroma 25. člena tega pravilnika lahko zmanjša za število ur iz prvega odstavka te točke, vendar ne pod minimalno obveznost, ki je zanj določena v navedenih dveh členih.

Naloge, povezane z organizacijo oziroma koordinacijo Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela, so zlasti:

- priprava letnega načrta z izvedbenim programom obveznih izbirnih vsebin oziroma interesnih dejavnosti,
- koordinacija z izvajalci in vodstvom šole ter organizacija aktivnosti v okviru Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela,
- podpora učiteljem – izvajalcem obveznih vsebinskih sklopov pri organizaciji in koordinaciji aktivnosti,
- dogovarjanje z zunanjimi izvajalci in ponudniki storitev o izvedbi posameznih aktivnosti in vsebin v okviru Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela,
- zbiranje prijav in vodenje evidence prisotnosti dijakov v okviru obveznih izbirnih vsebin oziroma interesnih dejavnosti,
- evalvacija izvedbe obveznih izbirnih vsebin oziroma interesnih dejavnosti,
- obveščanje dijakov, strokovnih in drugih delavcev ter staršev o načrtovanih in izvedenih aktivnostih v okviru Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela,
- priprava letnega poročila o izvedenih aktivnostih v okviru Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela.«.

5. točka se črta.

V 10. točki se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Zmanjšanje tedenskega števila ur pouka iz prvega odstavka se lahko porazdeli med dva ali več učiteljev v skladu z letnim delovnim načrtom šole, če je na šoli vsaj 29 dijakov iz prvega odstavka te točke in pod pogojem, da se posameznemu učitelju učna obveznost zniža za celo šolsko uro oziroma ure pouka.«

2. člen

V 15. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Učitelja za dodatno strokovno pomoč za premagovanje primanjkljajev, ovir oziroma motenj lahko šolam zagotavljajo tudi zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami in osnovne šole s prilagojenim programom v okviru mobilne službe. Te ure so element za sistemizacijo delovnega mesta učitelja za dodatno strokovno pomoč na zavodu oziroma osnovni šoli iz tega odstavka.«.

3. člen

Za 15. členom se doda nov, 15.a člen, ki se glasi:

»15.a člen

(učitelj ali vzgojitelj za komunikacijo v slovenskem znakovnem jeziku in učitelj ali vzgojitelj za delo z gluhoslepimi)

Gluhim in naglušnim dijakom, ki se sporazumevajo v slovenskem znakovnem jeziku ter imajo v odločbi o usmeritvi določeno pravico do tolmača slovenskega znakovnega jezika, izvaja tolmačenje v obsegu ur, kot ga določi strokovna skupina v individualiziranem programu, učitelj ali vzgojitelj za komunikacijo v slovenskem znakovnem jeziku ali tolmač slovenskega znakovnega jezika.

Gluhoslepim dijakom, ki imajo v odločbi o usmeritvi določeno pravico do tolmača, izvaja pomoč v jeziku gluhoslepih ali v drugih, dijaku prilagojenih načinih sporazumevanja, učitelj ali vzgojitelj za delo z gluhoslepimi ali tolmač za gluhoslepe v obsegu ur, kot ga določi strokovna skupina v individualiziranem programu.

Učitelja ali vzgojitelja za komunikacijo v slovenskem znakovnem jeziku oziroma učitelja ali vzgojitelja za delo z gluhoslepimi lahko šolam, v katere se usmerjeni dijaki iz prvega in drugega odstavka tega člena, zagotavljajo tudi zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki so ustanovljeni za delo z gluhihimi in naglušnimi ali za delo s slepimi, ali šola sklene pogodbo o opravljanju storitev. Stroške na podlagi mesečnega zahtevka povrne ministrstvo.«.

4. člen

V 23. členu se v prvem odstavku besedilo »z 18« nadomesti z besedilom »s 16«.

V drugem odstavku se številka »18« nadomesti s številko »16«, številka »32« se nadomesti s številko »30«.

V tretjem odstavku se številka »34« nadomesti s številko »32«, številka »50« se nadomesti s številko »48«.

5. člen

V 24. členu se v prvem odstavku besedilo »z 18« nadomesti z besedilom »s 16«.

V drugem odstavku se številka »18« nadomesti s številko »16«, številka »32« se nadomesti s številko »30«.

6. člen

V 25. členu se v prvem odstavku številka »20« nadomesti s številko »18«.

V drugem odstavku se številka »20« nadomesti s številko »18«.

V tretjem odstavku se številka »36« nadomesti s številko »34«, besedilo »z 52« se nadomesti z besedilom »s 50«.

7. člen

V 27. členu se v tretjem odstavku besedilo »z 20« nadomesti z besedilom »s 15«.

8. člen

Za 28. členom se doda nov, 28.a člen, ki se glasi:

»28.a člen (koordinacija dela z dijaki priseljenci)

Za koordinacijo dela z dijaki priseljenci in njihovo uvajanje v izobraževalno okolje ravnatelj šole ali dijaškega doma določi dodatno število strokovnih delavcev na delovnem mestu svetovalnega delavca, in sicer v odvisnosti od števila dijakov priseljencev.

Dijak priseljenec je dijak, katerega materni jezik ni slovenski ali ni končal osnovnošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji in je v šolskem letu prve vključitve v srednješolsko izobraževanje v Republiki Sloveniji vključen v tečaj slovenščine za dijake v srednjih šolah v skladu z zakonodajo.

Za dijaka priseljenca šteje tudi dijak, katerega materni jezik ni slovenski ali ni končal osnovnošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji in se je prvič vključil v srednješolsko izobraževanje po tem, ko je šola že izvedla tečaj slovenščine za dijake v srednji šoli. Ta dijak šteje za dijaka priseljenca v naslednjem šolskem letu le, če v tem letu opravlja tečaj slovenščine.

Na podlagi števila dijakov priseljencev iz drugega in tretjega odstavka se določi število oddelkov, ki so merilo za sistemizacijo delovnega mesta svetovalnega delavca za koordinacijo dela z dijaki priseljenci v šoli. Število oddelkov se določi tako, da se število dijakov priseljencev pomnoži s 4, zmnožek pa deli s 26.

Če je na ta način izračunano skupno število oddelkov iz prejšnjega odstavka decimalno število, se pet in več desetink zaokroži navzgor do celega števila.

Za vsak oddelek, določen po kriterijih iz četrtega in petega odstavka tega člena, ravnatelj šole določi za koordinacijo dela z dijaki priseljenci dodatno 0,05 strokovnega delavca na delovnem mestu svetovalnega delavca.«

9. člen

V 29. členu se v tretjem odstavku besedilo »z 20« nadomesti z besedilom »s 15«.

10. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»42. člen (spremljevalec)

Za nudenje fizične pomoči dijakom s posebnimi potrebami ravnatelj šole na podlagi ustrezne odločbe o usmeritvi sistemizira delovno mesto spremljevalca gibalno oviranih učencev in dijakov, če se ne more zagotoviti izvajanja odločbe o usmeritvi z že sistemiziranimi delovnimi mesti.

Obseg delovne obveznosti spremljevalca se določi glede na število dijakov, ki se jim nudi fizična pomoč in števila ur fizične pomoči, ki je odvisna od trajanja pouka po predmetniku izobraževalnega programa, v katerega je dijak vpisan.

Spremljevalec mora imeti srednjo izobrazbo ali srednjo strokovno izobrazbo.«.

11. člen

V 96. členu se naslov spremeni tako, da se glasi:

»(organizirane oblike vzgojno-izobraževalnega dela, ki se izvajajo izven šolskega prostora)«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Spremljevalec dijakov na strokovni ekskurziji in pri drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela v skladu z učnimi načrti oz. katalogi znanj posameznih izobraževalnih programov, ki se izvajajo izven šolskega prostora, spremlja skupino 15 dijakov.«

12. člen

V 97. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Ravnatelj šole ali dijaškega doma lahko za opravljanje dela sistemiziranih delovnih mest iz 15.a, 38., 39., 40., 41., 42.a., 43., 44., 45., 46. in 47. člena tega pravilnika in za del praktičnega pouka, ki se izvaja na podlagi drugega odstavka 31. člena Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 79/06, 68/17 in 46/19) v ustrezno opremljenih delavnicah druge pravne osebe, izjemoma sklene pogodbo o opravljanju storitev, če so bile predhodno izkoriščene vse možnosti za sklenitev pogodbe o zaposlitvi (za ta delovna mesta) in je treba zagotoviti nemoteno izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti.«.

KONČNA DOLOČBA

13. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2023.

Št. 0070-55/2023

Ljubljana, dne 19. maja 2023

EVA 2023-3350-0024

Dr. Darjo Felda
minister za vzgojo in izobraževanje

OBRAZLOŽITEV predlaganih sprememb in dopolnitev pravilnika:

Sprememba 7. člena (1. člen novele):

Zaradi uvedbe vsebinskega sklopa Aktivno državljanstvo v srednješolske programe se je v predmetnike programov uvedla kategorija Druge oblike vzgojno-izobraževalnega dela. Obvezne izbirne vsebine v gimnazijskih programih in interesne dejavnosti v poklicnih in strokovnih programih so poleg vsebinskega sklopa postale del Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela. Ker vsebinski sklop predvideva način oz. oblike izvedbe, običajne za obvezne izbirne vsebine in interesne dejavnosti, je organizacijske naloge smiselno vezati na celotno kategorijo Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela.

S predlaganim normativom se delo učitelja, ki opravlja naloge, povezane z organizacijo in koordinacijo Drugih oblik vzgojno-izobraževalnega dela, ustrežneje vrednoti v primerjavi z obstoječo normativno določbo iz 4. in 5. točke 7. člena, ki se vežeta na organizacijo obveznih izbirnih vsebin v gimnazijskih programih ter na organizacijo interesnih dejavnosti v programih poklicnega in srednjega strokovnega izobraževanja, kar je utemeljeno s pestrostjo oziroma širokim naborom ponudbe in izvedbenih oblik, s katerimi šole naslavlja aktualne vsebine, se povezujejo z lokalnim in širšim okoljem, naslavlja interese dijakov in jim omogočajo izbirnost.

Pri tem pa ne gre le za organizacijo ponudbe in organizacijsko podporo izvajalcem, temveč tudi za koordinacijo, evidentiranje in evalvacijo izvedbe.

S predlaganim besedilom v novem odstavku se omogoča delitev nalog med več strokovnih delavcev, kar lahko olajša organizacijo dela učiteljev, ki opravljajo naloge športnega koordinatorja na posamezni šoli in prilagajanje dijakom športnikom.

Dopolnitev 15. člena (2. člen novele):

Ure dodatne strokovne pomoči niso sistemizirane, kar v praksi povzroča nemalo težav. Predvideno je le dodatno plačilo za izvedene ure, priprave, sodelovanje na sestankih, pisanje poročil itd. niso ovrednoteni. Vsako leto se srednje šole soočajo z večjim deležem odločb o usmeritvi, zato se predlaga, da ure dodatne strokovne pomoči lahko izvajajo tudi učitelji iz zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami in osnovne šole s prilagojenim programom v okviru mobilne službe.

Nov 15.a člena (3. člen novele):

Gluhim in naglušnim otrokom, ki se sporazumevajo v slovenskem znakovnem jeziku in so usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, se v skladu z s Pravilnikom o dodatni strokovni in fizični pomoči (Uradni list RS, št. 88/13 in 108/21) na podlagi strokovnega mnenja z odločbo o usmeritvi prizna tudi pravica do tolmača slovenskega znakovnega jezika. Tolmača potrebujejo tudi gluhoslepi, le da se pri tolmačenju gluhoslepim uporabljajo prilagojeni, specifični načini sporazumevanja. Tolmačenje lahko izvajajo vzgojitelji ali učitelji s specialnimi znanji slovenskega znakovnega jezika ali dela z gluhoslepimi. Usposobljenih strokovnih delavcev na trgu še ni dovolj, zato tolmače lahko zagotavljajo tudi zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki so ustanovljeni za delo z gluhi in naglušnimi ali za delo s slepimi, ali šola sklene pogodbo o opravljanju storitev. Leta 2021 je bila Ustava Republike Slovenije v 62. a členu dopolnjena s pravico do uporabe in razvoja slovenskega znakovnega jezika tudi za gluhoslepe, zato pravico do tolmača urejamo tudi za to področje.

Sprememba 23. člena (4. člen novele), sprememba 24. člena (5. člen novele), sprememba 25. člena (6. člen novele):

Spremembe se enotno urejajo za celotno vertikalno izobraževanje.

Sprememba 27. člena (7. člen novele):

Analize spremljanja učinkov izobraževanja na daljavo za pretekla šolska leta so pokazale povečano stopnjo psihosocialne obremenitve otrok, učencev in dijakov zaradi spremenjene oblike izvajanja pedagoškega dela (pouk na daljavo) in zaradi vzpostavljanja novih odnosov med družinskimi člani. Obremenitve staršev z njihovimi zaposlitvenimi obveznostmi se povečujejo in ni zanemarljivo tudi dejstvo, da je vse večje število enodružinskih zvez. S tem nastaja vse več psihičnih motenj pri mladostnikih in posledično tudi upadanje uspešnosti v šoli, ki se glede na psihosocialni razvoj mladostnika odraža tudi na vzgojnem področju. Ena izmed uspešnih terapij je pogovor z dijakom, da

zmorejo preseči svoje travme in pridobiti samozaupanje. Izkušnje iz šol potrjujejo, da lahko večje število strokovnih delavcev v svetovalni službi oziroma šolski svetovalni tim, ki pravočasno zazna težave mladostnika, pripomore k uspešnemu odpravljanju osebnostnih motenj že na ravni šole.

S predlagano normativno spremembo se povečuje število svetovalnih delavcev oziroma krepí mreža svetovalnih delavcev v srednješolskih zavodih, na ta način pa se vzpostavljajo pogoji, ki omogočajo tudi krepítev duševnega zdravja dijakov oziroma preprečujejo, da bi se razmere na tem področju slabšale.

Na podlagi sedanje normativne ureditve lahko srednješolski zavod, ki ima 20 oddelkov, določenih po normativno opredeljenih kriterijih v odvisnosti od števila dijakov, sistemizira 1 delovno mesto svetovalnega delavca, pri čemer se oddelki v ta namen določijo tako, da se število vseh vpisanih dijakov deli z 20, kar pomeni, da je 1 svetovalni delavec "zadolžen" za cca 400 dijakov. S predlaganim nižjim "delilcem" za določitev oddelkov v ta namen (z 20 na 15), se bo izboljšal standard glede števila dijakov na 1 svetovalnega delavca, in sicer iz 400 na 300 dijakov. (20 oddelkov x 15 dijakov/oddelek = 300 dijakov).

Nov 28.a člen (8. člen novele):

Dijaki, ki so kategorizirani kot priseljenci, potrebujejo pri vključevanju v šolski sistem dodatno podporo, v kolikor želimo, da se uspešno integrirajo. To terja več komunikacije in podpore znotraj in izven šole (podobno kot dijaki s posebnimi potrebami). Iz naslova obravnav dijakov priseljencev se s predlaganim novim normativom po vzoru normativa iz 28. člena Pravilnika o normativih šolam zagotavlja večji delež zaposlitev svetovalnega delavca.

Sprememba 29. člena (9. člen novele) – glej obrazložitev spremembe 27. člena

Sprememba 42. člena (10. člen novele):

Veljavna zakonodaja s področja vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami omogoča, da se otrokom s posebnimi potrebami poleg usmeritve v ustrezní vzgojno-izobraževalni program, potrebnih prilagoditev ter pripomočkov, z odločbo o usmeritvi lahko dodeli stalni ali začasni spremljevalec. Pravno podlago za dodelitev daje Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami. Pravilniki, ki urejajo normative in standarde, se po nivojih vzgoje in izobraževanja nekoliko razlikujejo, s predlagano rešitvijo, se praksa poenoti.

Sprememba 96. člena (11. člen novele):

Cilj predlagane spremembe je, da se normativ spremstva dijakov spoštuje pri vseh oblikah organiziranega dela z dijaki, ki so del vzgojno-izobraževalnega programa in potekajo izven šolskega prostora, ne zgolj v primeru ekskurzij.

Sprememba 97. člena (12. člen novele):

S predlagano spremembo se za srednješolske zavode zaostrujejo oziroma omejujejo pogoji za sklepanje pogodb o opravljanju storitev za dela in naloge, vezane na posamezna sistemizirana delovna mesta, ki so taksativno navedena v tem členu.